

PramDepot

The Art of Recycling

رېبەرېک بو سندوقى كۆرپه كەت

لینکی ویسایت: www.pramdepot.com

ژماره ی ته له فۆن: 07740744289

Illustrations by AsherMegan Humphries

.Copyright 2021 PramDepot C.I.C ©

مندالبون ده توانیت سترسیکی زوړت
له سهر دروست بکات له کاتیکدا که تۆ
پووبه پووی سه ختی و دژواری ده بیته وه
له ژیا تندا. ئیمه ده زانین که همه
پیډه چیت کاتیکی زوړ سخت بیت بو
تۆ.

تۆ ته نها نییت. ده مانه ویت به پیی توانا
و باشرین شیوه هاوکاریت بکه ین و
گرنگی به خوټ و منداله که ت بده ین له م
ماو په دا.

له م سندوقه دا، نه و که لوبه لانه ت
ده ست ده که ویت که یارمه تی خوټ و
منداله که ت ده دن، ههروه ها له گه ل
پښمایی ورد له سهر نه وهی که چوڼ به
کاری به ینیت.

نه گهر هه ر پرسیار ښکتنان هه یه سه بارت
به سندوقه که و که لوبه له کانی ناوی،
ده توانن په یوه ندی به PramDepot
بکه ن له ږکه ی به کاره ینانی نه و ژماره
ته له فوڼه ی که له لاپه رهی ۱ دا هه یه.

نه م ږبه ره هه ندیک به سته ری ئینته رنیتی
تایه ت به زانیاری له خوډه گریت. نه گهر
ده ست به ئینته رنیت ناگات، نکایه
داوا له ږکخواوه که یاخود له و که سه ی
ناردویتی بکه بو نه وهی زانیاریه کانت بو
چاپ بکه ن یاخود هاوکاریت بکه ن به
ږکه یه کی دیکه ده ست پیی بکات.
له گه ل خوښه ویستی له PramDepot xx

لەم سندوقەدا، ئەم كەلۈپەلانەى خوارەو دەبينىت:

بۇ تۆى دايىك:

- جانتايەكى پاكخاوپنى نەخۇشخانە پىكھاتوو لە ھەويرى ددان، بۇنپە و كەلۈپەلى دىكە كە پەنگە راستەوخۇ پاش لەدايكبوونى كۆرپەكەت پىويستت بىت
- سانتى دواى منداى بوون كە تەنھا يەكجار بەكاردىت
- رووپۇشى سىگ بۇ شىردان كە تەنھا يەكجار بەكاردىت
- رووپۇشى دووبارە بەكارھىتراوى سىگ بۇ شىردان (دەتوانىت بىشۆيت و دىسان بەكارى بەينىتەو)

شىردان:

- پەمپىكى خرى سلىكۇنىي مەمك
- پاكژكەرەو مایكرووھىشى يان پاكژكەرەوھى ئەلىكترىكى
- كىسەى زەخىرەكردنى شىر
- دەبە
- بەروانكە

نووستن:

- دۆشەككە بۇ سندوقەكە
- سەرچەف
- بەتانى
- كىسەخەو (ئەگەر ھەبوو)

گۆرپىن:

- دايىبى
- كرېمى دايىبى
- كلېنسى تەر

جلوبه رگ:

- کلاو
- به دله ی مندالان
- فانیله ی ژیره وه
- چاکه تی خوری یان بلووز
- ده ستکیشی بی په نجه

زیاده:

- ۱ هه لگری سه رسنگ
- ۱ مه مکه وشکه
- که تان

هه وڵی خوځمان ده ده یین که سندوقه کاځمان هه موو ئه و که لوپه لانه ی له م لیسته دا هه ن تیدابیت ،به لام ره ننگه هه موو کاتیک نه تواندریت. ئه گهر ههر که لوپه لیکي تیدانه بوو، واتای ئه وه یه نه مانتوانیوه به شی پیویست له م کالایه بو ههر سندوقیک په یدابکه یین. ده توانیت داوا له و دامه زراوه یه بکه یت که تۆی پئشنیار کردووو تا کو یارمه تیت بده ن ئه و کالایه ی نیته ده ست بکه ویت.

چۆنیه تی به کارهینانی که لوپه له کانی ناو سندوقه که ت
سندوقه که، دۆشه ک، سه رچه ف و به تانی

سندوقى كۆرپەكەت شوئىنكى پارىزراوه بۆ مندالەكەت تاكو تىيدا بخەوئىت ئەگەر لانكىك يان سەبەتەت پىن نەبوو. ئەگەر سندوقەكەت وەك جىيى خەوتنى مندالەكەت ھەلئازد، تىايە پەيرەوى ئەم پىنمايە بىكە:

- لە ھەر شوئىنكىدا گونجا، سندوقەكە تەنھا بۆ سەرخەوشكاندن پۇژانە بەكاربەيتنە. ئەگەر لانكىك يان سەبەتەت ھەبوو، پىويستە يەككىك لەوان بەكاربەيتىت بۆ خەوى كۆرپەكەت لە شەودا.
- سندوقەكە ھەلمەگرە و بەملاولادا مەيىبە ئەگەر كۆرپەكەت تىدا بوو.
- سەرى سندوقەكە دامەپۇشە لەكاتىكىدا كۆرپەكەت تىدايە.
- ھەمىشە سندوقەكە بە پاكى بېيئەو ھەكو شوئىنى نوستن.
- ھىچ شتىكى زىادە مەخەرە سەر دۆشەكەكە بۆ بەرزكردنەوئى شوئىنى كۆرپەكەت.
- دىنبايەرەو لەوئى سندوقەكە لە شوئىنكى پتەودا دانراو و ناكەوئىت.
- ئەگەر سندوقەكە تەر يان پىس بوو، ئەوا بەكارىمەھىتە.
- سندوقەكە لەسەر زەوى گەرمدا دامەنى.
- دىنبايەرەو لەوئى ھىچ ئازەلپكى مالى لىيى نىزىك نابىتەو.
- ھەرگىز كۆرپەكەت بەجىمەھىلە ياخود دوور لە چاودىرى خۆت دايمەنى.
- ھەركات كۆرپەكەي تواناي تەپاوتلى ھەبوو سندوقەكە بەكارمەھىتە.
- ھەمىشە كۆرپەكەت لەسەر پشت پالېخە بۆ كاتى خەوتن.

پىويستە ئاگادار بىت كە ھىچ بەلگەيەكى راستەوخۆ نىيە كە بەكارھىنانى سندوقى مندال دەبىتە ھۆي كەمكردنەوئى نەخۆشى مردنى لەناكاوى كۆرپە (SIDS) يان كەمكردنەوئى مردنى كۆرپە. ھىچ ستانداردىكى سەلامەتى ديارىكراو لە سندوقى مقەبادا بوونى نىە تاكو كۆرپەكەت تىدا بخەوئىت.

هه لگري سه رسنگ

هه لگري که بۆ هه لگرتی کۆرپه که ته. تکایه دنیابه ره وه له وهی گشت پینماییه کانی خواره وه و ئه وانه شی له گه ل هه لگري که دان ده خوینته وه پيش به کارهینانی. کۆرپه که ته له نزیکی خۆت بهیله ره وه و کۆرپه که ته به سه لامه تی بهیله ره وه له کاتی که دا که هه لگري که به کار ده هیئت.

توند

پێویسته حه ماله و هه لگري که ته به شی پێویست توند بێت بۆ ئه وهی کۆرپه که ته له نزیکی خۆته وه هه لگري که ته چونکه ئه وه بۆ هه ردووکتان ئاسوده تره. هه ر قوماشیکی شل/شۆر پێگه به کۆرپه که ته ده دات له ناو هه لگري که دا بخزێته خواره وه که ده توانیئت پێگري له هه ناسه دانیان بکات و پشتت رابکشیئت یان شۆر بکاته وه.

[وێنه ی ۲] هه میشه له به رچاودا

پێویسته هه میشه روخساری کۆرپه که ته ببینیت ته نها به سێرکردنیکی ساده بۆ خواره وه. نابێت پارچه کانی هه لگري که ته زۆر توند بن و داخراو بن به ده وری کۆرپه که ته دا و ناچار بیت بۆ سێرکردنی کۆرپه که ته بیانکه یته وه. پێویسته کۆرپه که ته پرووی له سه ره وه بێت وه ک ئه وهی له لاندایه و نابیت پرووی له جهسته ی خۆت بێت.

ئەۋەندە نىزىك بىت كە بتوانى

مندالە كەت ماچ بىكەيت

پېۋىستە سەرى كۆرپە كەت بە رادەيەك لە
چەناگەت نىزىكىبىت كە ئاسوودە بىت. پېۋىستە
بە ھىئانە پېشەۋەى سەرت بتوانىت ماچى سە
يان ناۋچەۋانى كۆرپە كەت بىكەيت.

[ۋىنە ۴] چەناگەى كۆرپە كەت دور لە

سنگى بىت

مندال نابت ھەرگىز سەرى شۆر بىتتەۋە تاكو چەناگەى
بداتەۋە لە سنگى چونكە ئەمە ھەناسەدانىان
سنوورداردەكات. دىئىابەرەۋە لەۋەى كە ھەمىشە
بۆشايىەك بە ئەندازەى پەنجەيەك لە ژېر چەناگەى
كۆرپە كەتەۋە ھەيە.

پالپشتى پشتى كۆرپە كە

لە ھەلگرتنىكى راستدا، پېۋىستە مندالە كە نىزىك لە
ھەلگەرە كە بىت تاكو پشتىان بەشپەۋەىكى سىروشتى
پالپشتىبىكرىت و سنگ و سىكان بەرامبەر خۆت بىت.
ئەگەر ھەلگەرە كە زۆر شىلبو، ئەۋا دەكەۋىت، ئەمەش
ۋا دەكات بەشپەۋەىكى بەشەكى پېرەۋى ھەناسەدانىان
دادەخات (دەكرىت ئەمە تاقىبىكرىتەۋە بە دانانى
دەستىكت لەسەر پشتى كۆرپە كەت و پاشان بەھىۋاشى
پالپېۋەبى، ئەگەر بى كېشە بىت، ئەۋا نايەتە پېشەۋە
ياخود راستنايىتەۋە). ھەلگرتنى مندال بە بەكارھىتەننى
ھەلگىرىك ۋەك ئەۋەى لە لانكدا بىت، پېۋىستە
بەورىايىيەۋە دابىئىرت و سمتى لە بەشى ھەرە خوارەۋەى
ھەلگەرە كە بىت تاكو مندالە كە لوولنەكات و چەناگەيان
بدات لە سنگيان.

چۆنیتى به ستنى هه لگر

Fig. 1

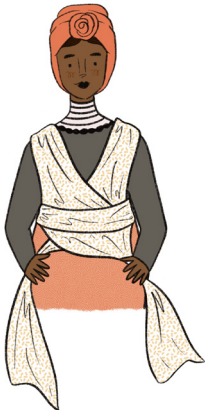
[وینەى ١] قوماشه که له ناوه پاستدا بگۆرە و به گه ده ته وه بیهگره.

Fig. 2

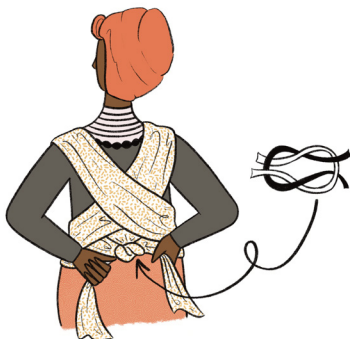

[وینەى ٢] پارچه که به ره و دواوهى خۆت رابکیشه، به پشتتدا بیهینه وه بۆ سه ر شانه کانت.

Fig. 3

[وینەى ٣] پارچه که له پیشه وهش بهینه وه و پاشان هه ردوو سه ره که به ناوه دتدا رابکیشه.

[وینە ی ٤] پارچە که بو دواوه رابکێشه و دوو گرێی لێبده. ئەگەر بەشی پێویست لە پارچە که مایهوه، دەتوانیت سەرەکانی پارچە که بهێنیتە پیشهوه و دوو گرێی لێ بدهیت.

Fig. 5

[وینە ی ٥] پێویستە پارچە که لەسەر شیوهی X یک بێت بەسەر گەدەتدا. کۆرپە کەت بخە ناو ئەو هەلگرە که لەسەر سکتە لەسەر شیوهی X ه. هەر قاچێکی بخەرە ناو هەر لایەکی X.

Fig. 6

ئەگەر مندالە که خەوتووە یان ناتوانیت ملی بگریت، ئەو پارچە یه ی لە پشت سەری مندالە که وهیه به کار بهێنە و رابکێشه تا کو یارمەتی پشته سەری کۆرپە کەت بدهیت.

زانباری گرنگ دهربارهی هه لگره کەت

ئاگاداری، بە بەردەوامی چاودێری منداڵە کەت بکە و دڵنیا بەرەوه کە بەردەم دەم و لووتی نەگیراوه.

ئاگاداری، بۆ منداڵانی ناکام، کیشی سوک و ئەوانە ی حالەتێکی تەندروستییان هەیە، ئامۆژگاری لە شارەزایەکی تەندروستی وەرگری پێش بە کارهێنانی ئەم بەرهەمه.

ئاگاداری، دڵنیا بەرەوه چە ناگە ی کۆرپە کەت نە کەوتوو و تە سەر سنگی چونکە هەناسەدانی سنووردە کات و لەوانە بێتە هۆی خنکان.

ئاگاداری، بۆ ڕیگریکردن لە مەترسییەکانی کەوتن دڵنیا بەرەوه لەوێ کە کۆرپە کەت بە ڕێکوپێکی لە هه لگره کەدا دانراوه.

- تکیه وریای مەترسییە ناوخۆییەکان بە بۆ نموونه سەرچاوەکانی گەرمی و پرشتنی خواردنەوێی گەرم.

- ئەم بەرهەمه تەنها بۆ ئەو ژمارە یە لە منداڵەکان بە کارهێنە کە بەرهەمه کە یان بۆ گونجاوه.

- بە کارهێنانی هه لگر له کاتی چالاکی وەرزشیدا گونجاو نییه بۆ نموونه ڕاکردن، پاسکیلسواری، مەلەکردن و خلیسکێنە ی سەر بەفر.

- پێویستە وریای زیادبوونی مەترسییەکانی کەوتنی کۆرپە کەت بیت کاتێک گەورە دەبێت و جوولە ی زیاد دەکات.

- بە بەردەوامی پشکنین بۆ هه لگره کە بکە بۆ دۆزینەوێی دپراوی و کۆنبوون.

- کاتێک ئیشت پێی نیه، هه لگره کە دوور لە منداڵ دابنێ.

- ئەم هه لگره قابیل بە سوان و درانی ئاساییه له کاتی بە کارهێناندا. ئەگەر زیانی پێ گەشتوه، بە کارمه هێنە.

- لەوانە یه جوولە ی خۆت و هی کۆرپە کەشت کاربکاتە سەر هاوسەنگیت. وریابە کاتێک دەچەمبێتەوه بۆ پێشەوه یان بۆ ئەملاولا.

ترومپای مه مک (په مپ)

تکایه د لنبابه له وهی پښماییه کانی خواره وه ده خوښننه وه بو به ده سته پښانی زانیاری ورد دهر باره ی چوښتی به کاره پښانی.

Fig 1

(ویننه ی ۱) پېش به کاره پښانی
دلنبابه ره وه له وهی ترومپاکه
به جوانی شوږدراوه و
پاکڅکراوه ته وه.

Fig 2

(ویننه ی ۲) به به کاره پښانی
په روڼه کی پاکي گهرم، به هیواشی
مه ساجی مه مک که بکه
به شیوه یه کی بازنه یی بو هاندانی
هاتنه خواره وهی شیر.

Fig 3

(ویننه ی ۳) گو ی مه مک و
چوارده وری به به شی هه لمښنی
ترومپاکه داپو شه، به هیواشی
ترومپاکه بگو شه تا کو هاتنه دهری
شیره که. به رده وامبه تا پری
پوښستت ده سته که ویت.

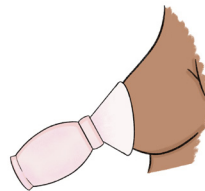

Fig 4

(وینە ۴) ئەگەر دەردانی شیرەکه
ناریک بوو، ئەوا شوینی ترومپاکه
بگۆرە.

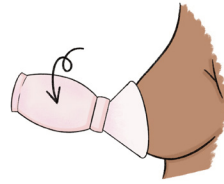

Fig 5

(وینە ۵) بەردەوامبە لە پەمپدان
تاكو دەردانی شیرەکه خاودەبیتەوه.
ئەمە لەوانەیه تاكو ۴۵ خولەکی پێ
بچیت.

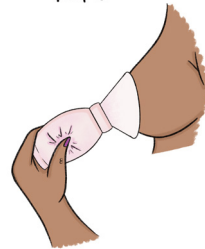
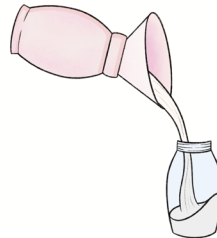

Fig 6

(وینە ۶) شیرەکه بگوازەرەوه بۆ ناو
کیسە ی تایبەت بە هەلگرتنی شیر
یان بوتلی پاکژکراو یاخود دەبە ی
شیر. زەخیرەکه تاكو سێ لەسەر
چواری تێ بکه، چونکه شیرەکه لە
کاتی ساردبوونەوه دا زیاد دەکات. لە
ساردکەرەوه یان بەفرگردا هەلیبگرە.

پاش هەر بەکارهێنانیک دەبیت ترومپاکەت پاکژبکەیتەوه بۆ ڕیگریکردن لە گەشە ی بەکتریا که
مەترسیداره بۆ کۆرپەکەت. دەتوانیت میکروۆبکۆژەکه بەکاربهێنیت بۆ پاکژکردنەوه ی ترومپاکەت،
هەرەها هەمان شیواز بۆ پاکژکردنەوه ی بوتله کان دەگیریتەبەر.

زه‌خیره‌کردنی شیر له کیسه یان بوتل

ئهم کیسانه بۆ زه‌خیره‌کردنی شیري مه‌مکته به پارێزراوی. پێنماییه‌کان بۆ زه‌خیره‌کردنی شیري ده‌رهێندراوی مه‌مک به‌ شیوه‌یه‌کی پارێزراو:

- له زه‌خیره‌یه‌کی پاک‌کراو یان کیسه‌یه‌کی زه‌خیره‌کردنی شیردا هه‌لییگره‌ بکه.
- بۆ ماوه‌ی ۶ کاژێر له‌ پله‌ی گه‌رمیی ژووردا هه‌لییگره‌.
- بۆ ماوه‌ی ۳ پۆژ له‌ پشته‌وه‌ی ساردکه‌ره‌وه‌یه‌ک له‌ پله‌ی گه‌رمیی (۵ - ۱۰ پله‌ی سه‌دی)دا هه‌لییگره‌.
- بۆ ماوه‌ی ۸ پۆژ له‌ پشته‌وه‌ی ساردکه‌ره‌وه‌یه‌ک له‌ پله‌ی گه‌رمیی (۰ - ۴ پله‌ی سه‌دی)دا هه‌لییگره‌.
- بۆ ماوه‌ی ۲ هه‌فته‌ له‌ به‌فرگدا هه‌لییگره‌.
- ده‌کرێت شیري به‌ستوو تاكو ۶ مانگ زه‌خیره‌بکری‌ت.
- ئه‌گه‌ر له‌ پله‌ی گه‌رمیی ژووردا تواندته‌وه‌، راسته‌وخۆ به‌کاربیهێنه‌.
- ئه‌گه‌ر له‌ ساردکه‌ره‌وه‌که‌دا تواندته‌وه‌، له‌ ماوه‌ی ۱۲ کاژێردا به‌کاربیهێنه‌.
- باشت‌ر وایه‌ شیره‌که‌ له‌ ساردکه‌ره‌وه‌که‌دا بتوێنیت‌وه‌ پێش ئه‌وه‌ی بیده‌یته‌ کۆرپه‌که‌ت به‌لام ئه‌گه‌ر پێویست بوو راسته‌وخۆ به‌کاربیهێنیت، شیره‌که‌ له‌ سوراچییه‌ک له‌ ئاوی گه‌رمدا دا بنێ یان له‌ ژێر ئاوی گه‌رمدا پراییگره‌ تا ده‌توێت‌وه‌.
- هه‌رگیز پێگه‌مه‌ده‌ دووباره‌ بیه‌ستیت‌وه‌ و بتوێنیت‌وه‌ چونکه‌ ئه‌مه‌ ته‌ندروست نییه‌. دوا‌ی ئاماده‌کردنی شیره‌ تهاوه‌که‌ له‌ بوتلی‌کدا بۆ ئه‌وه‌ی بیده‌یته‌ کۆرپه‌که‌ت، ده‌ی‌ت له‌ماوه‌ی ۱ کاژێردا به‌کاربیهێنیت. پێویسته‌ هه‌رچییه‌ک ده‌مێنیت‌وه‌ له‌ شیره‌که‌ فری‌دی‌ت پاش ئه‌و کات‌زمێره‌.

{B<میکروېکوژ (تهعقیمکه)>B}

له ناو سندوقه که تدا، یان میکروېکوژیکي کاره بایي هه به یان میکروېکوژیکي مایکرووه یفی. ټه گهر میکروېکوژي مایکرووه یفیته هه به، ده توانیت ټه مه بؤ پاکژکړدنه وهی ټاوی ساردیش به کاربھښتیت. چوار شټوازمان بؤ پاکژکړدنه وهی شته کان هه به. ده توانیت به پپی ټه و کهره ستانه ی که هه ته، هه لټریت که کام شټواز به کاربھښتیت.

چونیتي به کاره ټناني میکروېکوژي کاره بایي:

میکروېکوژي کاره بایي هه لم (گهرمی) به کارده هښتیت بؤ تهعقیمکړدنی مه مه ی شیري مندالان. تکایه شوین رټنماییه کانی میکروېکوژه که ت بکه وه بؤ ټه وهی به شټوه یه کی دروست به کاربھښتیت.

چونیتي به کاره ټناني میکروېکوژي مایکرووه یفی:

میکروېکوژي مایکرووه یفی، هه لم (گهرمی) به کارده هښتیت بؤ پاکژکړدنه وهی مه مه ی شیري مندالان. تکایه دلنیا به له وهی رټنماییه کانی خواره وه ده خوینتته وه بؤ به ده سته ټناني زانیاری ورد دربارهی چونیتي به کاره ټناني.

- هه روه ها پټویسته دلنیا بیت له وهی که هه موو مه مه کان به شټوه یه ک داده نټین کهره کانیا به ره و خواره وه بیت له ناو میکروېکوژه که دا.
- به تاییه تی له وه دلنیا به ره وه که گهرمی مایکرووه یفه که له ټاستی گونجاودا داده نټیت. ټه گهر زور به رز بیت، مه مه کان ده توینته وه. هه رگیز به بی به کاره ټناني میکروېکوژ کهره سته ی خوراکي مندال که ت راسته وخو مه خه ناو مایکرووه یفه وه. چونکه به م جوړه به شټوه یه کی کاریگهر شته کانت پاکژنابه وه و ټه گهری زوره زیانیا پټ بگات.
- هه رگیز شتی کانزایی له مایکرووه یفدا دامه نی.
- ټه گهر ده سته به جن شته پاکژکراوه کان به کارنا هښتیت، ده توانیت له میکروېکوژه که دا هه لټان بگریت به و مه رجهی به دا خراوی بیه لټته وه. پټویسته رټنماییه کان بخوینتته وه بؤ ټه وهی بزانت بؤ ماوهی چه ندیک ده توانیت شته کان هه لټگریت.

پاکژکړدنه وه به ناوی سارد:

پاکژکړدنه وه به ناوی سارد پځایه که بډ پاکژکړدنه وهی شته کانت به به کاره پښانی
گیراوه یه کی تاییه ت که له لایه ن کډمپانیایه که وه دروستکراوه. ده توانیت بډ هم کاره میکرو بکوژه
مایکرو ووه یثیه که ت به کار به پښت. تکایه دلنیا به له وهی پښماییه کانی خواره وه ده خو پښته وه بډ به ده سته پښانی
زانیاری ورد دهر باره ی چو پښتی به کاره پښانی.

- دلنیا به روه له وهی هیچ پاشماو یه کی شیر یان خواردن به که ره سته کانه وه نه ماوه. گرنگی
تاییه ت به سره مهمه که و نه لکه که ی بده چونکه به ناسانی پاشماو ی شیر ی تیدا به چینه م پښت.
- لانی که م بډ ماوه ی ۳۰ خوله که هم موو پارچه کانی مهمه که له ناو گیراوه ی میکرو بکوژه که دا
به جپه پښته.
- هر ۲۴ کاتژمیر جاریک گیراوه که بگوړه.
- دلنیا به له وهی که هیچ بلقیکی هه وا له ناو مهمه که و پارچه کانی به چینه ماوه کاتیک
ده یان خه پته ناو گیراوه ی میکرو بکوژه که وه.
- میکرو بکوژه که ت ده بیت داپوشه ریک یان سه رقاییکی هه بیت تا کو هم موو پارچه کانی
مهمه که له ناو گیراوه که دا م پښته وه.

کولاندن

کولاندن ساده ترین شیوازی پاکژکړدنه وه به به کاره پښانی گهرمی. بډ پاکژکړدنه وهی مهمه ی منداله که ت
له پځی کولاندنه وه هم هنگاوانه په یرو بکه:

1. دلنیا به روه له وهی مهمه و پارچه کانی هم موویان گونجاون بډ کولاندن، واته به رگه ی
کولاندن ده گرن.
2. هم موو پارچه کانی مهمه که بخه ره ناو مهنجه لیکي گوره وه.
3. مهنجه له که پر بکه له ناو تا کو هم موویان به ته واوی نقومده بن. هه روه ها پتویسته
دلنیا بیته وه له وهی هیچ بلقیکی هه وا له مهمه که دا نییه.
4. ناوه که بکو پښته تا کو قولپده دات.
5. بډ ماوه ی ۱۰ خوله که ناوه که بکو پښته.
6. مهمه و پارچه کانی له مهنجه له که دا جپه پښته تا کو ناماده ده بیت بډ نه وهی به کار یان به پښت.
یا خود ده توانیت له ناو ده فریکی پاکژکراودا له ناو به فرگدا هه لیان بگریت. له کاتی لابردنی مهمه که،
دلنیا به روه له وهی ناوه که ته واو سارد بو وه ته وه تا کو خو ت نه سوو تپښت.
7. نه گهر له ماوه ی ۲۴ کاتژمیردا مهمه که ت به کار نه ه پښا، هم پکارانه دوو باره بکه روه.

مه‌مه‌ی شیر

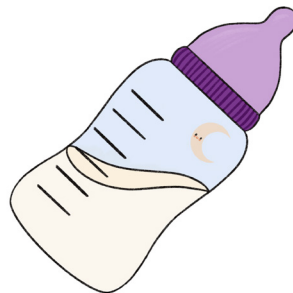
مه‌مه‌ی شیر بۆ شیرپیدانی مندال به شیر دایک یان شیر و شک به کارده هینریت.

پتویسته دواى ههر به کارهینانیک مه‌مه‌کان بشویت و پاکژبکه‌یته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی رینگریبکه‌یت له‌گه‌شه‌کردنی به‌کتیا که ده‌شیت زیان به‌کۆرپه‌که‌ت بگه‌یه‌نیت. ده‌توانیت به‌شوینکه‌وتنی رینماییه‌کانی به‌کارهینانی میکروۆبکوژ که له‌سه‌ره‌وه ئاماژه‌پیکرا ئهم کاره بکه‌یت. تکایه‌ دلنیا به‌ره‌وه له‌وه‌ی ههموو رینماییه‌کانی مه‌مه‌که ده‌خوینیته‌وه.

مه‌مه‌که‌مژه

پتویسته پاش ههر به‌کارهینانیک مه‌مه‌که‌مژه‌کان پاکژبکه‌یته‌وه بۆ رینگریگرتن له‌گه‌شه‌ی به‌کتیا که ده‌کریت زیان به‌کۆرپه‌که‌ت بگه‌یه‌نیت. ده‌توانیت به‌شوینکه‌وتنی رینماییه‌کانی به‌کارهینانی میکروۆبکوژ که له‌سه‌ره‌وه ئاماژه‌پیکرا ئهم کاره بکه‌یت.

تکایه‌ دلنیا به‌ره‌وه له‌وه‌ی ههموو رینماییه‌کانی په‌یوه‌ندیدار به‌مه‌مه‌که‌مژه‌که ده‌خوینیته‌وه.

سانتی دایکانه

ئەم سانتیپانە بۆ یەک جار و بۆ یارمەتیدانی دایکان لە کاتی خۆینەربوونی دواى مندالبوون بەکار دەهێنەرێن. شتێکی ئاساییە ئەمەت بۆ ماوی چەند هەفتەیەک پاش مندالبوون پێویستیت.

پەڕۆی پزیشکی مەمک

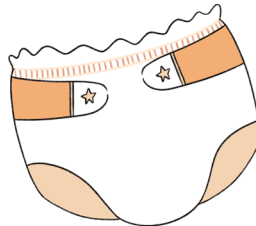
ئەم پەڕۆیانە بۆ هەلمژینی ئەو شیرەبە کە لە مەمکتەو دەپژێت لە نێوان هەر ژەمیکی شیرداندا (ئەگەر شیر دەدەیت). ئەمانە دەتوانێت بشۆردرێن و بەکاربهێنێنەو. هەروەها هەندێک پەڕۆی دیکەى یەكجار بەکارهاتووت پێدەبێت لە سندوقەکەدا، کە دواى بەکارهێنان فریاندەدەیت.

پەڕۆی تەر

ئەم پەڕۆ تەرانە لە تەوالێتدا فریامەدە، چونکە لەوانەبە بیگرێت. پێویستە لە سەبەتەبەکی داخراوی خاشاکدا فریبدرێت.

جلەکان

هەموو ئەو جلوبەرگانەى لە سندوقەکەتان بە خۆشەویستییهو لەلایەن ئەندامانی چقاتەکەمانەو بەخشان. ئێمە داوا لە خەڵک دەکەین پێش ئەو جلەکانیان ببەخشن بێانشۆن، و هەر وایش دەکەن. بەلام ئێمە ناتوانین بەدنیاییهو بڵێین کە هەموو جلوبەرگەکان پێش ئەو بێنە لاتان شۆردراون بۆیە ئامۆژگاریت دەکەین پێش بەکارهێنانیان بێانشۆیت.

رېنمايي خۇپاراستن

نووستنى سەلامەت

پېشنياردەكەين كە سەردانى مالىپەرى (له‌له‌باي تره‌ست) بکەن تا زانباريى زياتر دەربارەى نووستنى سەلامەت وەرېگرن: www.lullabytrust.org.uk/safer-sleep-advice

ئامۇڭگارىيەكانى دەزگاي له‌له‌باي تره‌ست دەربارەى نوستن له‌گەل منداڵ

- له‌ شەش مانگى سەرەتادا، با منداڵەكەت له‌هەمان ژوور بېت كە خۆتى لېيت و لىي دەخەويت، با لانكەكەشى هەر له‌ هەمان ژوور بېت.
- توڤڤينه‌وه‌يەكى بەلگەبەندى گەوره‌ له‌ سەرانسەرى ئەوروپا دەرېخستوه‌ كە كاتېك منداڵ له‌ هەمان ژوورى نووستنى باوانيان دەخەون، بەلام له‌ پېخەفېكى جياوازا، ئەوا مەترسى مردنى له‌ ناكاوى كۆرپە بە شېوه‌يەكى بەرچاو كەم دەبېتەوه‌.
- سەلامەتتەين جېگا بۆ ئەوه‌ى منداڵەكەت له‌ شەش مانگى سەرەتادا لىي بخەوېت برىتييه‌ له‌ پېخەفېكى جياواز ياخود لە‌ناو لانكېك له‌ هەمان ژوورى خۆتدا.
- كاتېك منداڵ له‌ هەمان ژوورى نووستنى باوانيان دەخەون، بەلام له‌ پېخەفېكى جياواز، ئەوه‌ مەترسى مردنى له‌ ناكاوى منداڵەكە له‌ كاتى نووستن زۆر كەم دەكاتەوه‌.
- نەكەى لە‌سەر قەنەفه‌، ياخود له‌ سەر كورسى لە‌گەل منداڵەكەت بخەويت. نووستن له‌ سەر قەنەفه‌، يان له‌ سەر كورسى لە‌گەل منداڵەكەت مەترسى مردنى منداڵەكە بەشېوه‌يەكى بەرچاو بەرزەدەكاتەوه‌. توڤڤينه‌وه‌كان ئەوه‌يان دۆزىوه‌تەوه‌ كە كاتېك منداڵ و باوانيان پېكەوه‌ لە‌سەر قەنەفه‌، يان له‌ سەر كورسى دەخەون، مەترسى مردنى كتوپرى منداڵەكە (SIDS) بەشېوه‌يەكى بەرچاو بەرزەدەبېتەوه‌. يەكېك له‌ توڤڤينه‌وه‌كان دەرېخستوه‌ كە يەك لە‌سەر شەشى ئەو منداڵانەى بەهۆى (SIDS) گيانيان له‌ دەستداه‌ له‌ سەر قەنەفه‌ لە‌گەل باوانيان نوستوون.
- تەكايە دلىابە لە‌وه‌ى كە لە‌گەل منداڵەكەت لە‌سەر قەنەفه‌ خەوت لېنەكەوېت. ئەگەر هەستت بەوه‌ كرد كە خەوت لېدەكەوېت، منداڵەكەت له‌ شوڤىنىكى بېتس و سەلامەت دابن.
- ئەگەر شيرى خۆت دەده‌ى بە منداڵەكەت، دەبى هاوسەرەكەت لە‌گەل بېت بۆ ئەوه‌ى خەوت لى نەكەوې لە‌سەر قەنەفه‌ له‌ كاتى شيرپېدان بە منداڵەكەت، ياخود منداڵەكەت له‌ شوڤىنىكى شير پېدە كە دلىابېت خەوت لېناكەوېت.

ئامۇڭگار يەكەننى دەزگائى لەلە باي ترەست دەربارەي نوستن لەگەل مندال

هەندىك باوان دەخوازن لەگەل مندالەكانيان لەناو يەك پىخەف بخەون. ئەمەيش ماناي ئەوھىيە مندالەكە نەك تەنيا لەكاتى شىرخواردن بەلكو ھەموو شەويك لە ناو جيگاي نوستنى دايكىدايە. ھەروھا ھەندىك باوان وا دەخوازن لە شوئىنى دىكە لەگەل مندالەكانيان بخەون. مندال دەبىت لە ناو پىخەفى خۆي بخەوئىت و جيگاي نوستنى دەبىت فراوان و ئاسوودە بىت. ئىمە دەزانين كە ھەندىك خىزان ھەموو پىكەو دەخەون، بۆيە پىوھستە جيگاي نوستنى مندالان بە شىوھىيەكى چاك و سەلامەت ئامادەبكرىت. ئامۇڭگار يەكەننى ئىمە بۆ سەلامەتى نوستن لەگەل مندالەكەت.

بۆ نوستنىكى سەلامەت لەگەل مندالەكەت

- دەبىت پىشتى و بالىف و بەتانى لە مندالەكەت دووربخرىنەوھ تاوھكو مندالەكە تووشى تەنگە نەفەسى ياخود گەرمىيەكى زۆر نەبىت. بەشىكى زۆرى ئەو مندالانەي كە بە ھۆى SIDS وھ گيانيان لە دەست دەدەن بە سەرداپۆشراوى دەدۆزىنەوھ.
- شوئىن ئامۇڭگار يەكەننى تابەت بە نوستنى سەلامەت بكەوھ بۆ ئەوھى مەترسىيەكانى SIDS كەمبىنەوھ، و ھەروھى بۆ دەستكەونى زانبارى زياتر دەربارەي لەسەرپىشت نوستنى مندالان: www.lullabytrust.org.uk/safer-sleep-advice.
- مەھىللە ئاژەلى مالى و مندالى دىكە بىنە ناو پىخەفى مندالەكەت.
- دلئابە لەوھى كە مندالەكە ناكەوئىتە خوارەوھ و ناكەوئىتە نىوان دۆشەك و دىوارەكە.

خواردنپېدان به مندالەكەت

هه‌ندېك له داىكان شيرى خۆيان به مندالەكانيان دده‌ن،
هه‌نديكى تريان ده‌خوازن شيرى ووشك به مندالەكانيان بده‌ن.
له‌م باره‌يه‌وه، ئيوه‌ نازادن له‌ هه‌لبژاردنى كام شيوه‌ى شيرپېدان به
مندالەكه‌تان. بۆ وه‌رگرتنى زانيارى زياتر، تكايه‌ پرسيار له‌م بابەته
له‌ مامان ياخود له‌ پسپۆرى ته‌ندروستى بكه‌.
ئيمه‌ش ئامۆزگارى ئه‌وه‌ ده‌كه‌يين كه‌ سه‌ردانى مالپه‌رى NHS
بكه‌ى بۆ وه‌رگرتنى زانيارى زياتر.

• ئامۆزگاريه‌كانى NHS بۆ شيرپېدان

به‌ مندالەكه‌ت: www.nhs.uk/start4life/baby/

breastfeeding

• ئامۆزگاريه‌كانى NHS بۆ پېداني شيرى ووشك

به‌ مندالەكه‌ت: www.nhs.uk/conditions/baby/

breastfeeding-and-bottle-feeding/bottle-feeding/

advice

کۆڤید-۱۹

زۆر گرنگه ههموو ئەو ههنگاوه تەندروستیانه پەچاو بکەیت بۆ ئەوەی خۆت و منداڵەکەت تووشی کۆڤید-۱۹ نەبن.

کاتیکی ئافەرەت دووگیانە، مەترسی ئەوە هەیە کە کۆڤید-۱۹ بگوازیتهوه بۆ منداڵەکە. بەلام ئەمە زۆر دەگمەنە. ئەگەر پرویشیداییت، منداڵەکە چاک بووئەتەوه.

پێناییهکان لەبەر مەکە: دەست. دەمووچاو. دووری نێوانتان:

دەست: بە بەردەوامی دەستەکانت بشۆ و هەرجاریک بۆ ماوەی ۲۰ چرکە بيشۆ. ئەمەیش بەتایبەتی لە کاتیکی گرنگە کە خواردن بە منداڵەکەت دەدەیت یان دەست لە کەلوپەلی خواردنپێدانی منداڵەکەت دەدەیت.

دەمووچاو: کاتیکی لەگەڵ کەسانی دیکەدا لە شوێنیکی داخراو، دەمووچاوت بە ماسکیک دابپۆشه. تکایە دەمامک و ماسک بۆ منداڵی ژێر تەمەن ۳ سالی مەبەستە، چونکە ئەمە مەترسی دەخاتە سەر تەندروستیان.

دووری نێوانتان: ههموو کاتیکی، لانی کەم دوو مەتر لە بەینی خۆت و کەسانی تر بپۆشه. ئەگەر هەزدەکەیت لەگەڵ کەسانی تر یەکتەر ببینن، ئەوا لە دەرەوهی مای ئەو کارە بکە.

پیشیاردهکەین ئەم ئامۆژگارییه لە دامەزراوهی لەلهبای ترهستهوه بخوینیتەوه سەبارەت بە ڤایروسی کۆرۆنا و چاودێریکردنی منداڵەکەت:

www.lullabytrust.org.uk/safer-sleep-advice/coronavirus-and-caring-for-your-baby

Hands

Face

Space

www.pramdepot.com

07740 744289

Illustrations by AsherMegan Humphries

© Copyright 2021 PramDepot C.I.C.